

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

S P R E N D I M A S **DĖL ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS** **2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS**

2012 m. kovo 30 d. Nr. TS-4.98
Rokiškis

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2008, Nr. 113-4290) 16 straipsnio 2 dalies 8 ir 19 punktais,
Rokiškio rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a :
Pritarti Rokiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2011 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

Savivaldybės meras

Vidmantas Kanopa

Danguolė Namajūnienė

ROKIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2011 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Veiklos organizavimas. Rokiškio rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau – Tarnyba) yra savivaldybės tarybai atskaitinga biudžetinė įstaiga, atliekanti išorės finansinį ir veiklos auditą savivaldybės administracijoje, savivaldybės administravimo subjektuose, savivaldybės kontroliuojamose įmonėse, teikianti savivaldybės tarybai išvadas, atliekanti kitas teisės aktuose priskirtas funkcijas. Organizuodama ir vykdydama savo veiklą Tarnyba vadovaujasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos, biudžetinių įstaigų ir kitais įstatymais, valstybinio audito reikalavimais. Institucijos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnyba finansuojama iš savivaldybės biudžeto. Asignavimų dydį nustato ir skiria savivaldybės taryba. Buhalterinę apskaitą tvarko ir atskaitomybę rengia savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyrius. Tarnybos struktūrą sudaro: savivaldybės kontrolierius (įstaigos vadovas) - 1 etatas, vyriausiasis specialistas - 2 etatai (faktiškai dirba vienas). Tarnybai skirti biudžeto asignavimai 2011 metams sudarė 116,7 tūkst. Lt, faktiškai gauta ir panaudota 116,7 tūkst. Lt. 2011 metais dalyvavome 6 mokymo priemonėse, kurių bendra mokymo trukmė - 134 akademinės valandos. Vienas valstybės tarnautojas kvalifikaciją tobulino vidutiniškai 8 dienas (2010 m. - 6 dienas). Tarnyboje 2011 metais užregistruota 14 gautų dokumentų, išsiųsta 40 raštų, parengta 15 kontrolierės įsakymų veiklos, atostogų, komandiruočių ir personalo klausimais, išduota 7 kontrolieriaus pavedimai atlikti auditus, tikrinimus. Dalyvavome savivaldybės tarybos, komitetų posėdžiuose, mokymuose, savivaldybių kontrolierių asociacijos veikloje, įstaigoje buvo priimami interesantai, atliekamas aiškinamasis darbas, prevencija, teikiama informacija raštu ir žodžiu, vykdomi kiti darbai.

Strateginiai tikslai. Kontrolės ir audito tarnybos veikla yra planinga. Įgyvendinant aukštus profesinius ir audito kokybės reikalavimus, būtina profesionali institucijos vadyba, nuoseklūs veiksmai, siekiant užsibrėžtų tikslų, pagrįsti lėšų ir laiko planavimu. Kontrolės ir audito tarnybos strateginis veiklos planas sudaromas remiantis savivaldybės taryboje patvirtintu savivaldybės strateginiu veiklos planu. Vietos savivaldos įstatyme nurodytas Tarnybos veiklos tikslas - prižiūrėti, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas savivaldybės turtas bei patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai priskirtą priežiūrą bei atsižvelgdama į savivaldybės strategiją, siekė 3 tikslų:

- pateikti nepriklausomą informaciją savivaldybės tarybai, kad padėtų kontroliuoti jai atskaitingas institucijas bei užtikrintų kokybišką sprendimų priėmimą (išvados, ataskaitos, kita teikiama informacija);

- skatinti, kad savivaldybės viešojo administravimo subjektai teiktų tikrą ir teisingą finansinę atskaitomybę (finansinis auditas);

- siekti savivaldybės viešojo sektoriaus efektyvumo didinimo (veiklos auditas).

Šiuos tikslus įgyvendiname dalyvaudami bendroje savivaldybės vykdomoje programoje „Pagrindinių savivaldybės funkcijų vykdymas“.

Veiklos plano vykdymas. Įstaigos metinis veiklos planas sudaromas vadovaujantis veiklos plano sudarymo taisyklėmis. Veiklos plane numatyti darbai suplanuoti taip, kad būtų užtikrintas teisės aktuose Tarnybai nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimas. Veiklos planui įgyvendinti kasmet rengiamos finansinio (teisėtumo) ir veiklos audito programos, pagrįstos atrankos kriterijais bei Tarnybos darbo laiko ištekliais. Tarnybos 2011 metų veiklos planas įvykdytas, išskyrus tai, ko negalėjome įvykdyti dėl pasikeitusių teisės aktų ir nesudarytų planuotų

savivaldybės finansinių ataskaitų rinkinių. Per metus atlikti (baigti) 5 auditai (tikrinimai), pradėtas (nebaigtas) 1 auditas, parengtos 4 išvados tarybai bei Tarybos veiklos 2010 metų ataskaita.

Išvados savivaldybės tarybai. Pagrindiniai savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo ir valdymo klausimai Vietos savivaldos įstatymu priskirti išimtinai savivaldybės tarybos kompetencijai. Įstatymu numatyta, kokiems sprendimams priimti reikalinga Tarybos išvada.

2011 metais parengėme ir savivaldybės tarybai pateikėme 4 išvadas:

- dėl Rokiškio rajono savivaldybės biudžeto 2010 metų įvykdymo ataskaitos ir biudžeto naudojimo;

- dėl Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2010 metų ataskaitų (VT-01 ir VT-02);

- dėl Rokiškio rajono savivaldybės galimybių perskolinti 2500,0 tūkst. Lt ir 1400,0 tūkst. EUR ilgalaikes paskolas;

- dėl 3000,0 tūkst. Lt ilgalaikės paskolos paėmimo.

Išvadoje dėl Rokiškio rajono savivaldybės biudžeto 2010 metų įvykdymo ataskaitos ir biudžeto naudojimo pareiškėme sąlyginę nuomonę ir dėl savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų ir dėl savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams. Audito išvada pateikta kartu su audito ataskaita.

Išvadoje dėl Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2010 metų ataskaitų pareiškėme sąlyginę nuomonę ir dėl savivaldybės turto ataskaitos duomenų, ir dėl Valstybės turto ataskaitos duomenų. Audito išvada pateikta kartu su audito ataskaita.

Išvadoje dėl galimybių perskolinti 2500,0 tūkst.Lt ir 1400,0 tūkst. EUR ilgalaikes paskolas, pareiškėme, kad savivaldybė turi galimybę imti minėtas paskolas bei jas naudoti paskoloms dengti. Skolinimosi limitų apskaičiavimai nurodyti savivaldybės administracijai pateiktoje vertinimo ataskaitoje.

Išvadoje dėl galimybių imti naują 3000,0 tūkst.Lt ilgalaikę paskolą pareiškėme, kad savivaldybės skolinimosi limitai bei skolos likutis suteikia galimybę imti minėtą paskolą ir ją naudoti investicijų projektams, finansuojamiems iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos lėšų, vykdyti. Išvadoje atkreipėme dėmesį į tai, kad mažėjant neišnaudotam skolinimosi limitui bei reikiamai neplanuojant ir neprognozuojant investicijų proceso, savivaldybė ateityje gali pritrūkti lėšų planuotiems prisidėjimams prie investicijų projektų, finansuojamų iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos. Vertinimo ataskaita pateikta savivaldybės administracijai.

Finansinis (teisėtumo) auditas. Finansinio (teisėtumo) audito tikslas - įvertinti audituojamo subjekto finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenų, taip pat valstybės ir savivaldybės lėšų ir turo valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams bei pareikšti nepriklausomą nuomonę. 2011 metais atlikome 2 finansinius (teisėtumo) auditus.

Rokiškio rajono savivaldybės biudžeto 2010 metų biudžeto vykdymo ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio auditas. Rokiškio rajono savivaldybės biudžeto 2010 metų biudžeto vykdymo ataskaitų duomenimis, savivaldybės įstaigos panaudojo 82986,0 tūkst.Lt savivaldybės biudžeto asignavimų, audituota 53012,0 tūkst. Lt, arba 64 proc. panaudotų savivaldybės biudžeto asignavimų, tai: darbo užmokesčiui, socialiniam draudimui, ilgalaikiam turtui įsigyti, administracijos direktoriaus rezervui bei viešosioms įstaigoms skirtos lėšos. Savivaldybės biudžeto lėšų panaudojimas vertintas Rokiškio Juozo Tūbelio, „Romuvos“ gimnazijose, Juozo Tumo Vaižganto ir Jūžintų J. O. Širvydo vidurinėse mokyklose, Suaugusių mokymo centre, savivaldybės administracijoje, administracijos Statybos ir infrastruktūros, Socialinės paramos ir sveikatos skyriuose, Obelių ir Rokiškio kaimiškojoje seniūnijose, VšĮ Rokiškio jaunimo centre bei Turizmo informacijos centre. Auditų metu nustatyti teisės aktų pažeidimai, darantys reikšmingą įtaką informacijos pateikimui audituotų institucijų finansinėse ataskaitose, dėl ko negalėjome patvirtinti 871,5 tūkst. Lt panaudotų biudžeto asignavimų, kas sudaro 1,1 proc. viso savivaldybės biudžeto išlaidų. Audito metu nustatyti reikšmingi trūkumai tvarkant Iždo ir savivaldybės biudžeto lėšų

apskaitą, apskaitant turtą ir darbo užmokestį. Vidaus kontrolės sistema įvertinta kaip patenkinama. Kontrolės ir audito tarnyba audito ataskaitoje nurodė visus su savivaldybės išdo ir biudžetinių įstaigų apskaita, ataskaitomis, savivaldybės biudžeto lėšų naudojimu susijusius pažeidimus, trūkumus, neatitikimus ir pateikė savivaldybės administracijai bei įstaigoms rekomendacijas, kaip juos ištaisyti. Audito ataskaita kartu su išvada teikta savivaldybės tarybai, svarstant ir priimant sprendimą dėl Rokiškio rajono savivaldybės 2010 metų biudžeto įvykdymo ataskaitos.

Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto ir patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2010 metų ataskaitų auditas. Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise ir savivaldybės patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2010 metų ataskaitų duomenimis, finansinis ir nefinansinis turtas metų pabaigoje sudarė 198200,0 tūkst.Lt, išipareigojimai - 35968,0 tūkst.Lt. Audito metu negalėjome patvirtinti, kad ataskaitoje nurodytos teisingos turto likutinės vertės, nes dauguma savivaldybės įstaigų turto apskaitą tvarkė nesivadovaudamos Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais, nuolat keitė duomenis bei tikslino finansinės būklės ataskaitas, kurių pagrindu rengiamos turto ataskaitos. Turto balansinės vertės laikotarpio pradžia skyrėsi nuo praėjusių metų ataskaitų atitinkamų duomenų laikotarpio pabaigai, nepateikus neatitikimų priežasčių. Savivaldybė, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, perėmusi iš valstybės turtą patikėjimo teise jo neapskaitė ir savo teisės aktais jo neperdavė biudžetinėms įstaigoms. Kontrolės ir audito tarnyba audito ataskaitoje nurodė visus trūkumus, neatitikimus ir pateikė savivaldybės administracijai bei įstaigoms rekomendacijas, kaip jas ištaisyti. Audito ataskaita kartu su išvada teikta savivaldybės tarybai, svarstant informaciją apie Rokiškio rajono savivaldybei nuosavybės teise ir savivaldybei patikėjimo teise valdomo valstybės turto 2010 metų ataskaitas.

Veiklos auditas. Veiklos auditas - tai audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklos vertinimas ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu bei veiklos tobulinimo galimybių atskleidimas. Veiklos ir teisės aktų nuostatų atitikimo vertinimas atliekamas tiek, kiek tai reikalinga veiklos audito tikslams pasiekti ir vykdomai veiklai įvertinti.

2011 metais, vykdant savivaldybės tarybos sprendimą, atliktas veiklos auditas „Rokiškio kultūros centro veiklos organizavimas“. Atlikti audita pavesta ryšium su savivaldybės administracijai pateiktais skundais. Pagal parinktus vertinimo kriterijus audito metu vertinome įstaigai iškeltų tikslų įgyvendinimą, kasos darbo organizavimą, teikiamų paslaugų organizavimą ir apskaitą. Audito ataskaitoje pateiktos išvados bei rekomendacijos Rokiškio savivaldybės administracijos direktoriui bei Rokiškio kultūros centro direktorei, kaip tobulinti įstaigos veiklą, siekti nustatytų tikslų, gerinti paslaugų kokybę, stiprinti administracinius ir organizacinius procesus, kontrolę bei priežiūrą. Informacija apie audito rezultatus teikta savivaldybės tarybai.

Audito poveikis. Tarnyba, atlikdama auditus, siekė aktyvaus bendradarbiavimo su audituojamų institucijų darbuotojais, kad visos pastebėtos klaidos būtų taisomos iš karto, o finansinėse ataskaitose pateikti duomenys rodytų tikrą ir teisingą padėtį. Kaip teigiamą finansinio (teisėtumo) audito poveikį, skatinant finansų valdymo pažangą, galima pažymėti tai, kad audituoti subjektai audito metu geranoriškai taisė žodžiu ir raštu nurodytus trūkumus bei klaidas. Atliekant finansinius auditus 2011 metais jau audito metu audituojami subjektai pašalino 60,9 proc. nustatytų pažeidimų bei klaidų. Reikšmingų klaidų ištaisymas audito metu - tai gero bendradarbiavimo su audituojamais subjektais reikiamu laiku rezultatas ir efektyviausias būdas užtikrinti savivaldybės biudžeto panaudojimo teisėtumą ir tinkamą savivaldybės turto valdymą, naudojimą ir juo disponavimą.

Audito ataskaitose (jau baigus audita) 2011 metais pateikta 31 rekomendacija, visiškai arba iš dalies įgyvendinta 28, arba 90,3 proc. rekomendacijų, neįgyvendintos (arba neinformuota apie vykdymą) 3, arba 9,7 proc. rekomendacijų. Palyginti su praėjusiais metais, rekomendacijų įgyvendinimo rodikliai pagerėjo - 2010 metais visiškai arba iš dalies buvo įgyvendinta 83,3 proc. rekomendacijų.

Vykdant su savivaldybės biudžeto vykdymo apskaita ir finansinėmis ataskaitomis susijusias rekomendacijas, Rokiškio rajono savivaldybės administracija ėmėsi priemonių:

- kad 2011 metų biudžete viešosioms įstaigoms asignavimai būtų skirti programoms vykdyti pagal sudarytas biudžeto lėšų panaudojimo sutartis;

- formuojant 2012 metų rajono biudžetą, iš administracijos darbo užmokesčio išminusuota preliminari suma, kurią rajono biudžetas gaus socialinei paramai administruoti iš valstybės biudžeto;

- administracijos direktoriaus įsakymu Vidaus audito skyrius buvo įpareigotas ir nagrinėjo audito ataskaitoje pateiktus faktus, susijusius su savivaldybės vykdomų projektų administravimu, apskaita, darbo krūviais bei pateikė išvadas;

- sudaryta Rokiškio rajono savivaldybės administracijos ir savivaldybės įstaigų projektų rengimo ir įgyvendinimo koordinavimo grupė, kuri atrenka projektus, paskiria administravimo vadovus.

Vykdam su turto apskaita ir ataskaitomis susijusias Tarnybos rekomendacijas audituotose institucijose, pasiekta:

- ištaisyti įstaigų klaidingai pateikti duomenys finansinėse ataskaitose. Patikslintos suvestinės valstybės (VT-01) ir savivaldybės (VT-02) turto 2010 m. statistinės ataskaitos;

- valstybės turtas, kuris buvo neteisingai apskaitytas biudžetinių įstaigų apskaitoje, savivaldybės tarybos sprendimu perduotas į Rokiškio rajono savivaldybės administracijos apskaitą, o biudžetinėms įstaigoms perduotas naudotis pagal panaudos sutartis;

- biudžetinėse įstaigose savivaldybei nuosavybės teise priklausantis turtas, kuris buvo neteisingai nurodytas kaip valstybės turtas, 2011 m. perkeltas prie savivaldybės turto;

- Rokiškio rajono savivaldybės administracija sugriežtino turto perėmimo iš valstybės procedūras: rengdama savivaldybės tarybos sprendimus dėl sutikimo perimti valstybės turtą, įrašo į sprendimą, kad iš valstybės perimtas turtas būtų apskaitytas savivaldybės administracijos apskaitoje ir tik po to perdavimo aktu būtų perduotas valdytojams valdyti patikėjimo teise ir jų apskaitytas;

- 2011 m. iš valstybės gauto turto perdavimo aktai pateikti savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyriui apskaityti ir iš savivaldybės administracijos turtas perdavimo aktais perduotas apskaityti ir valdyti patikėjimo teise savivaldybės biudžetinėms įstaigoms, kurios naudojami šiuo turtu.

Vykdam veiklos audito metu teiktas rekomendacijas, pasiekta:

- Rokiškio rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu patvirtintas naujas Rokiškio kultūros centro direktorės pareigybės aprašymas, atitinkantis teisės aktų reikalavimus;

- patvirtintos Rokiškio kultūros centro Paslaugų teikimo vartotojams taisyklės, reglamentuojant ir teikiamas lengvatas;

- nustatyti atskaitingi asmenys, turintys teisę surinkti įstaigai pinigus, nustatyta pinigų surinkimo tvarka ir terminai, su 6 atskaitingais asmenimis pasirašytos atnaujintos materialinės atsakomybės sutartys;

- sustiprinta piniginių srautų bei pajamų apskaitos tinkamumo kontrolė: užsakovų bilietų lėšoms apskaityti atidaryta depozitinė sąskaita banke; patvirtinta Rokiškio kultūros centro Negyvenamų patalpų nuomos tvarka; suregistruotos 2010-2011 m. salės nuomos sutartys; patvirtinta Rokiškio kultūros centro Paramos gavimo tvarka;

- parengtas Rokiškio kultūros centro strateginio plano 2012-2014 metams projektas.

Tačiau dalis rekomendacijų liko neįgyvendinta. Manome, kad po mūsų auditų liko neišspręstos šios problemos:

- nepasiekta, kad savivaldybės išdo ir visų biudžetinių įstaigų apskaita būtų sutvarkyta pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus, kad apskaitos informacija būtų tinkama, palyginama, išsami ir naudinga vidaus ir išorės vartotojams;

- nepasiekta, kad savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšos būtų naudojamos tik tiems tikslams, kurių neįmanoma numatyti biudžete;

- neišspręstos investicinių projektų vykdymo bei jų apskaitos, antraeilių pareigų, darbo krūvių savivaldybės administracijos Statybos ir infrastruktūros plėtros bei Centralizuotos buhalterinės apskaitos skyriuose problemos;

- neužtikrinta, kad kasos patalpos Rokiškio kultūros centre būtų įrengtos pagal Vidaus reikalų ministerijos rekomendacijas;

- nesvarstyta galimybė, siekiant užtikrinti savivaldybės biudžetinių įstaigų veiklos viešumą bei atskaitingumą, paprastosios savivaldybės tarybos kompetencijos klausimus, savivaldybės tarybos reglamentu pavestus savivaldybės administracijos direktoriui, gražinti savivaldybės tarybai.

Pakartotinai siūlome spręsti minėtas problemas.

Audito poveikį stiprina Tarnybos veiklos bei audito rezultatų viešinimas. Visais atvejais audito ataskaitos ir išvados skelbtos Rokiškio rajono savivaldybės interneto svetainėje www.rokiskis.lt, teiktos savivaldybės merui ir administracijos direktoriui. Kontrolės komitete buvo svarstytos dviejų auditų ataskaitos bei informacija apie rekomendacijų įgyvendinimą audituotuose subjektuose.
